Штампарска слагања у готову

НОВИ САД
среда
8 новембра 1939
Година V
Бр. 261(1.340)

ДАН

Главни уредник : ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин
Месечно претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефони : 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

Ускоро ће се одржати КОНФЕРЕНЦИЈА БАЛКАНСКИХ ДРЖАВА

којој ће присуствовати по један италијански и бугарски посматрач

Будимпешта, 7 новембра. — САЗНАЈЕ СЕ ДА ЋЕ СЕ УСКОРО ОДРЖАТИ КОНФЕРЕНЦИЈА БАЛКАНСКИХ ДРЖАВА, КОЈОЈ ЋЕ ПРИСУСТВОВАТИ ПО ЈЕДАН ИТАЛИЈАНСКИ И БУГАРСКИ ПОСМАТРАЧ.

Софија, 7 новембра. (А. А.) — Агенција Стефани јавља:

Сви листови доносе на првим страницама вест о потписивању допунског протокола уз италијанско-бугарски трговински уговор.

Независни лист „Вчера" и „Днес" у чланку посвећеном пријатељству између обе земље вели, између осталог, да Бугарска потпуно дели садашњу политику Италије у погледу рата. То је срећна околност, вели лист, да Италија и Бугарска иду истим путем у садашњим тренуцима и она ће допринети да обе земље сачувају и још учврсте постојеће пријатељске односе.

Листови, поред тога, повољно коментаришу размену нота између Италије и Грчке.

„Слово" вели да је то догађај од великог значаја, јер он ствара атмосферу повољну за мир у области Балкана.

НОЋ НА ФРОНТУ БИЛА ЈЕ МИРНА

Париз, 7 новембра. (А. А.) — Авас јавља:

Саопштење од 7 новембра ујутру гласи:

„Ноћ мирна."

ФИНСКА ДЕЛЕГАЦИЈА НА ВОЈНОЈ СВЕЧАНОСТИ У МОСКВИ

Москва, 7 новембра. — Поводом 22-годишњице бољшевичке револуције одржана је велика војна парада у Москви, на којој су били фински делегати. Маршал Ворошилов је одржао говор, у коме је нагласио да Совјетска Русија неће ратовати, али да совјетска војска мора бити спремна и наоружана за сваку евентуалност.

САВЕЗНИЧКЕ ТРУПЕ ЦЕЛЕ ЗИМЕ НЕЋЕ ПРЕДУЗИМАТИ НИКАКВУ АКЦИЈУ НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ

Париз, 7 новембра. — Полуслужбени „Тан" саопштава да савезничке трупе за време целе зиме неће предузимати било какву акцију и да ће само снабдевати трупе на фронту и одржавати висок морал међу њима.

ТРИ ХИЉАДЕ НОВИХ ОФИЦИРА У ИТАЛИЈИ

Рим, 7 новембра. Како се сазнаје, г. Мусолини, после конферисања са војним факторима, одлучио је да италијанску војску повећа са 3.000 нових официра.

Г. ДР. ЈОСИП БРУСИЋ ВРШИЛАЦ ДУЖНОСТИ НАЧЕЛНИКА ОДЕЉЕЊЕ ЗА ТРГОВИНУ, ОБРТ И ИНДУСТРИЈУ У НОВОМ САДУ

Решењем Министра трговине и индустрије г. др. Андреса, за вршиоца дужности начелника Одељења за трговину, обрт и индустрију Банске управе у Новом Саду одређен је г .др. Јосип Брусић ,виши секретар Министарства трговине и индустрије, који је ту дужност преузео данас пре подне од досадањег начелника г. Велимира Вујића, који је пензионисан. Тврди се да предстоје и друге промене у том одељењу.

Становиште Совјета према данашњем рату у Европи

Москва, 7 новембра. — После јучерашњег говора г. Молотова, у званичним совјетским круговима се тврди да ће Совјетска Русија према данашњем заплету и рату у Европи остати докраја неутрална, јер је то рат капиталистичких држава, који се радништва ништа не тиче. САД желе из тога рата да извуку што веће профите, а изгледа и Италија, која чека да види ко ће бити у овом сукобу слабији.

Бан г. др. Радивојевић посетио је Сремске Карловце, Стару Пазову и Земун

где је одржао конференције са претставницима општина и банским већницима

Сремски Карловци, 7 новембра. — У пратњи начелника Општег и Управног одељења Банске управе, г. г. Живојина Петровића и Драгутина Бошковића, као и шефа свога кабинета г. Славка Радошевића, бан г. др. Јован Радивојевић посетио је данас пре подне Сремске Карловце.

Бана г. др. Радивојевића дочекали су претставници свих културних, националних и хуманих друштава, претседници општина Среза сремско-карловачког и бански већници г. г. др. Милан Будимировић и Никола Ранковић, из Буковца, као и епископ г. Викентије Продановић.

У згради Среског начелства г. Бан је примио претставнике свих надлештава као и претседнике општина из Среза сремскокарловачког.

У име грађана Сремских Карловаца, бана г. др. Радивојевића поздравио је бивши народни посланик г. Александар Милић, који је замолио г. Бана да се заузме за што скорије решење питања виноградарства које се налази у тешкој кризи.

Г. Бан је обећао да ће ово питање узети у расматрање и да ће настојати да се оно повољно реши.

После г. Милића г. Бана је поздравио претседник општине г. Миљушевић.

Пошто је извршио инспекцију у Среском начелству, бан г .др. Радивојевић је око 10.30 часова напустио Сремске Карловце ,топло поздрављен од многобројног грађанства, и кренуо за Стару Пазову. (Дан).

У СТАРОЈ ПАЗОВИ

Стара Пазова, 7 новембра. — Данас пре подне, око 11 часова, стигао је у Стару Пазову са пратњом бан г. др. Јован Радивојевић. Пред зградом Среског начелства бана г. др. Радивојевића дочекали су бивши народни посланик г. Сава Петровић, претседници општина Старопазовачког среза, бански већник овог среза и претставници свих месних друштава. Претседник Старопазовачке општине зажелео је бану г. др. Радивојевићу добродошлицу, а једна девојчица предала му је, у име свих културних, националних и хуманих друштава, букет цвећа. Г. Бан се упутио у просторије Среског начелства, где је одржао конференцију са бившим народним послаником г. Петровићем, свим претседницима општина и банским већником. После конференције Бан г. др. Радивојевић напустио је Стару Пазову. Испратило га је многобројно грађанство, које га је срдачно поздрављало. Из Старе Пазове г. Бан је отпутовао за Земун. (Дан)

У ЗЕМУНУ

Земун, 7 новембра. — Данас у 12 часова стигао је у Земун са пратњом бан г. др. Јован Радивојевић. У Земуну му је грађанство приредило срдачан дочек, у коме су учествовали, поред многобројног грађанства, претседници свих општина, бивши народни посланик г. Сава Богуновић, бански већник г. Новак Милићевић, поседник из Добановаца, и претставници свих месних удружења у великом броју. После поздрава, живо акламован, бан г. др. Радивојевић се упутио у Среско начелство, где је одржао конференцију са г. Богуновићем, Милићевићем и претседницима општина Потом је примио многобројне депутације културних, националних, витешких, хуманих и свих других удружења и установа и саслушао њихове жеље.

Из Земуна г. Бан полази, у продужењу свог инспекционог путовања, у Алибунар, Белу Цркву и Ковин, где му се спрема свечан дочек. (Дан)

ПРВА ВЕЛИКА ВАЗДУШНА БИТКА НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ

У борби између 9 француских и 27 немачких ловачких авиона оборено је 9 немачких апарата

Париз, 7 новембра. (А.А.) — Агенција Авас јавља:

Сидећи комунике са бојишта гласи: Активност једне и друге авијације. У току врло живе борбе девет француских ловачких авиона напали су групу од 27 немачких ловачких авиона. Оборено је девет непријатељских авиона, од којих је седам пало међу наше борбене линије. Сви наши авиони вратили су се неоштећени.

ПРЕМА БРИТАНСКОМ СТАНОВИШТУ

Версајски уговор је, ипак, правичан

Шта је то »правичан мир«?

У последње доба, нарочито, веома често се чују оптужбе против Версајског уговора о миру. Да ли је уговор рђав или није?

Британско становиште је да је уговор, у суштини, одлучан.

Један од најбољих британских публициста, г. Стид, недавно је, у белгиском листу „Соар", овако протумачио британско становиште корисности Версајског уговора о миру.

„Говорило се, па се чак и писало, доста рђавога о Версајском уговору. У томе се нарочито истицали они који га никада нису прочитали. За цело време док је он прављен, ја сам био у Паризу и често сам јавно протествовао против његових недостатака. Али ако њега сравнимо са Брестлитовским и Букурешким уговором, које је 15 месеци раније Немачка диктирала побеђеној Русији и Румунији, онда Версајски уговор изгледа „правичан" исто онако као и строг.

Он је ослободио од туђинске власти 80 милиона душа од 100 милиона и у својим првим члановима садржавао је пакт Друштва народа, који је обећавао методу мирољубивог решавања неправди, и онога што г. Чемберлен сматра да треба да буде обезбеђено у будућности: „Остварење бољег међународног система, који би значио да рат није неизбежна судбина будућих генерација."

Г. Стид је истовремено изложио, према британском становишту, и циљеве правичног мира. Шта су ти циљеви?

„Ниједан мир не би могао да буде правичан ако не би испунио један од услова примирја од 11 новембра 1918, који је царска Немачка тражила и унапред га усвојила. Тај услов гласио је: „Потребно је да се створи независна Пољска држава, која би обухватала несумњиво пољско становништво, којој би био обезбеђен слободан и сигуран излаз на море, и чију би политичку и економску независност и територијалну неповредивост гарантовала међународна конвенција."

Сваки мир који не би васпоставио независност Чехословака или који не би дао Аустријанцима право да изаберу будућу форму и организацију своје државе, не би био правичан. Ако у будућности треба да се елиминише брутални напад, пошто је он само груба примена неправде, ни један правични мир не би могао да прими и да усвоји плодове Хитлеровских напада који су изазвали овај рат.

Правичност према малим нацијама Европе захтева да оне буду ослобођене страха да једног дана, када на њих дође ред, буду жртве немачког или другог напада. Она захтева такође да народи и расе Немачке имају такође могућност да учествују равноправно у животу Европе која би била тако чврсто организована за мир, да ниједан белициста не би могао да очекује успех."

Белгијски краљ Леополд спрема нову мировну понуду?

Хаг, 7 новембра. (А.А.) — Авала:

Агенција Негеландс Пресбиро саопштава да је Његово Величанство белгиски Краљ Леополд стигао у Хаг и да се одмах одвезао у двор Њеног Величанства Краљице.

Како се сазнаје, Његово Величанство Краљ Леополд разговараће са Њеним Величанством Краљицом Вилхелмином о међународној ситуацији.

У пратњи Његовог Величанства Краља налази се белгиски министар иностраних послова г. Спак.

Хаг, 7 новембра. (А.А.) — Рајтер јавља:

Политички кругови убеђени су да ће Његово Величанство Краљ Леополд приликом свога боравка у Хагу расмотрити и могућност нове мировне понуде, као и питање тешне сарадње између Холандије и Белгије.

НЕМАЧКА ПОСАДА СА „СИТИ ОФ ФЛИНТА" ИНТЕРНИРАНА У ЈЕДНОЈ ТВРЂАВИ

Осло, 7 новембра. (А.А.) — Рајтер јавља:

Немачка посада која је спроводила амерички брод „Сити оф Флинт" интернирана је у једној норвешкој тврђави у близини шведске границе заједно са немачким авијатичарима који су пре извесног времена спасени на јужној обали Норвешке.

ХАПШЕЊЕ НАЦИОНАЛСОЦИЈАЛИСТА У ХОЛАНДИЈИ

Хаг, 7 новембра. — Холандске пограничне власти ухапсиле су једног члана холандске национал-социјалистичке странке када је покушао да пребегне преко границе у аутомобилу са сумњивим материјалом. Код ухапшеног је нађено много униформи холандске војске и холандских поштара. Поведена је енергична истрага. Пограничне страже врше најстрожији надзор над немачко-холандском границом.

Г. ДР. БЕНЕШ ВЕРУЈЕ ДА ЋЕ ОВАЈ РАТ ТРАЈАТИ ОКО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ

Лондон, 7 новембра. — Други претседник Чешко-Словачке републике, и садањи поглавар свих Чеха и Словака ван отаџбине, г. др. Едуард Бенеш, дао је једну изјаву „Сандеј Тајмсу", у којој, између осталог, изражава своју непоколебиву веру у васкрс Чешко-Словачке државе, која ће изаћи из овог рата сасвим слободна. На то се дуго неће чекати, јер да овај рат не може да траје дуже од 1 године. Сада ће бити образована чешкословачка влада, а и самостална војска која ће се до краја борити на страни савезника.

НЕМАЧКЕ МИНЕ ПРЕД ДАНСКОМ ОБАЛОМ

Копенхаген, 7 новембра. — Поморске власти су досада учиниле нешкодљивим тридесет морских мина које су допловиле до данске обале. Најмање још сто мина треба да буде учињено нешкодљивим. Ноћу је забрањена пловидба у данским водама, док данске власти препоручују највећи опрез бродовима који дању плове.

ДВЕ ХИЉАДЕ НЕМАЦА У КАНАДИ ОДРЕКЛО СЕ НЕМАЧКОГ ПОДАНСТВА

Отава, 7 новембра. — Саопштава се са званичне стране да су 2.000 немачких грађана који су и после рата остали у Канади, затражили канадско поданство и одрекли се немачког, јер осуђују нацизам и његове методе.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ

Предавање г. др. Ивана Ђаје: „Наука о животу"

На Народном универзитету, у великој дворани Матице српске (Соколска ул. бр. 1), у среду, 8 овог месеца, одржаће предавање г. др. Иван Ђаја, академик и професор Универзитета, о занимљивој и актуелној теми: „Наука о животу".

Почетак предавања у 6 часова уве че. Приступ, као и увек, слободан и бесплатан. И за ово предавање влада у Новом Саду велико и живо интересовање.

СДС приступа организацији странке у Новом Саду

Почиње упис чланова и одржавање квартовских конференција

Јуче је, под претседништвом г. др. Александра Моча, одржана седница Месног одбора СДС у Новом Саду, на којој је одлучено да се одмах приступи организовању странке у Новом Саду путем уписа и прикупљања чланова уз истовремено одржавање сталних квартовских конференција.

Пријаве за упис чланова у странку прима г. др. Ваја Станковић, адвокат, Краља Петра улица, бр. 8, где се могу добити и све остале страначке информације и упутства.

За суботу, 11 новембра, у 20 часова, одржаће се конференција у гостионици код Вугрина, у Његошевој улици. За недељу ће конференција бити накнадно објављена.

На конференцији ће говорити гг. др. Александар Моч, Јован Миодраговић, др. Стеван Фратуцан, др. Жижа, Коста Хаџи мл. и др. Ваја Станковић.

Полемика између немачких листова „Ди Донау" и „Хајмат"

о актуелним проблемима који интересују Немце у Југославији

Апатински немачки недељни лист „Ди Донау" посвећује велику пажњу вестима о пресељавању Немаца из Југоисточне Европе у Рајх. Лист полемише са листом „Хајмат", за који тврди да је „глајхшалтован" и назива га „малим лисцем".

Нарочито се осврће на разлоге које наводи „Хајмат", а из којих неће да одговара на његове тврдње, правдајући такав свој став техничком неспремности и одмеравањем тона у писању. Одговарајући на ово, „Ди Донау" продужује:

„Изгледа да је давање одговора тешко тим вођима. Они већ годинама пуне главу народу да нама Немцима спасење може да донесе једино национал-социјализам. Сада када сазрева плод њихове ларме, они обилазе истину. Али нашем народу се полако отварају очи и он види камо води све ово. Сада играју улогу утешитеља и дају народу дозе „умирења" пошто ствари „немају никаквог значаја".

Ако „Хајмат" неће да одговори, учинићемо то ми, али овом приликом сасвим кратко.

Пресељавање Немаца из иностранства, па и оних који живе у Југославији, потпуно је озбиљна ствар. Да ли ће преговори почети у најскоријој будућности или тек после извесног времена, то је у конкретном случају потпуно ирелевантно.

Сваки национал-социјалиста треба да зна да је основно начело програма национал-социјализма: сваког немачког народносног човека ујединити у Рајху.

Министар спољних послова Рајха, г. фон Рибентроп, у свом данцишком говору нагласио је, а то је и „Хајмат" писао: „На истоку створили смо толике територије за репатриацију, да ће бити могуће све немачке групе ујединити у Рајху". У том говору није правио разлику између мањих и већих групација. Најзад, Немци који живе у Југоисточној Европи сачињавају само ивер групације. Код једног народа од 80 милиона југоисточни Немци могу да сачињавају само једну ивер групу.

Водећи листови свих заинтересованих земаља начином писања доказују да они ово писање сматрају веома озбиљним.

Аргументи које објављују за „умирење" су ови: „Засада нема разлога за узнемиреност". Према томе само „засада".

Питање је да ли су Немци у Југославији предвиђени у плану за пресељење. И на то питање треба у сваком случају одговорити са: да.

Да ли ту или тамо живи сто хиљада Немаца више није довољно образложење за измену начела плана пресељавања. Нарочито онда ако се у меродавним круговима у Рајху образлаже тиме да би хтело унапред да се отстране могућности евентуалних конфликата. Веће народносне групе дају више повода за спорове него незнатне групације. „Ди Донау" завршава да би „Хајмат", после свега што су народу годинама говорили требало да заузме други став: ако се позива, осећај тлоико наглашаване части налаже да се позиву одазовемо. Наравно да би против оних који седе у овој редакцији дошло до револта. Отуда њихово толико симптоматично ћутање. „Али лисци врло добро знају да више не могу ћутати", завршава лист.

ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ

У најскоријем времену треба очекивати изборе за Народну скупштину

Изабран је комитет министара који ће одмах узети у проучавање питање даљег преуређења државе

Београд, 7 новембра. — У кабинету претседника владе, јуче пре подне, одржана је конференција којој су, у име ЈРЗ, присуствовали г. г. Драгиша Цветковић, претседник владе, др. Антон Корошец, претседник Сената, др. Џафер Куленовић, министар шума и рудника, Јеврем Томић, министар физичког васпитања народа и Никола Бешлић, министар саобраћаја; затим г. г. др. Лазар Марковић, министар правде, Божидар Максимовић, министар просвете и др. Михаило Константиновић, министар без портфеља и др. Милан Гавриловић, шеф земљорадничке странке.

На овој конференцији настављено је расправљање актуелних политичких питања, које је почело на првој конференцији одржаној у петак. Конференција изграђује гледиште о изборима (општинским, посланичким) и даљем преуређењу државе.

Као што је познато, а о чему је и „Дан" писао, претседник владе г. Цветковић стајао је на становишту да би требало извршити прво општинске, а затим парламентарне изборе. Међутим, имајући у виду међународну ситуацију, г. Цветковић је кориговао свој став и сложио се да је потребно да се прво изврше избори за Народну скупштину.

На тај начин у влади и владиним круговима постоји пуна сагласност о питању избора. На јучерашњој конференцији изабран је комитет министара коме је поверено да приступи изради пројекта закона о избору народних посланика. Како сазнајемо, скупштинске изборе треба очекивати у најкраћем времену.

Уједно је изабран комитет министара који ће одмах узети у проучавање питање даљег преуређења државе.

„Ми идемо у сусрет слободним демократским изборима који ће бити скорије него што многи мисле"

рекао је Министар г. др. Лаза Марковић на конференцији у Шапцу

Шабац, 7 новембра. — На окружној конференцији Народне радикалне странке за округ подрински говорио је министар правде г. др. Лазар Марковић, о споразуму, државном уређењу и будућим изборима. Министар г. др. Марковић, говорећи о критици споразума, рекао је, поред осталога:

— Предвиђа се да ће овај споразум да дође пред слободно изабрано Народно претставништво које ће га примити, или одбацити. Ми идемо у сусрет слободним демократским изборима. Ако избори нису слободни, онда нам они и не требају, ако је систем владања такав да се одозго командује, онда је то само прављење маскарада и да се ту нема шта да каже, па макар се изјашњавао како ко хоће. Ми се данас налазимо у погледу међународне ситуације у великој неизвесности да не знамо шта нам носи дан, а шта ноћ, па се не смеју отворити унутарње борбе, кад свакога момента могу да наступе судбоносни догађаји које наша држава и сви који мисле на њено добро не могу да превиде, а споразум је решио баш у тим моментима једно питање које одлучује судбину сва три народа Срба, Хрвата и Словенаца. Зато је неоправдана бојазан оних који мисле да ће споразум да се прошуља, јер ће избори доћи и на тим будућим изборима ће бити парола: споразум или не, поред других партиских парола, које ће, наравно, и Радикална странка да изнесе.

Ја сам један од скромних радника који су радили на споразуму. Неки критичари тврде да је споразум од 1937 године био бољи од овог данашњег. То је заблуда. И у оном споразуму од 1937 било је предвиђено да ће ново уређење бити решено у Скупштини, али и за овај споразум то вреди, јер ће у Скупштину да дођу слободно изабрани народни претставници, који ће ово питање слободно да претресу, а ни ја, ни остали чланови владе не бисмо тамо седели ни тренутка, ако би ико покушао да избори не буду проведени у пуној слободи.

Избори ће бити скорије него што многи мисле. Ја кажем да жалим што можда наша Радикална странка није при премљена за изборе; док су Хрвати, Словенци и Муслимани јединствени и сви иступају као један, ми Срби критикујући споразум стојимо поцепани и нисмо спремни. Велики, крупни политички интереси наше државе и партије диктују да се наш народ организује у јаке странке, да је народни радикалски логор компактан, јер ће и Радикална странка као и друге наше странке бити позвана да да своју реч о уређењу државе и овом споразуму.

Министар г. др. Куленовић за образовање четврте, југословенске бановине,

коју би чиниле Босна и Херцеговина

Београд, 7 новембра. — Министар шума и рудника г. др. Џафер Куленовић одржао је први недељни састанак са новинарима, којима је изложио и свој став по питању преуређења државе и посебно Босне и Херцеговине.

— Ја држим, рекао је министар г. др. Куленовић, кад буде дошло на дневни ред питање преуређења државе, да се створи још једна четврта јединица поред трију, поред српске, хрватске и словеначке. Ја држим да је потребно да буде и да постоји четврта јединица која ће везивати, спајати ове три. Јер ова четврта јединица не би давала својој територији само оно племенско или народно или народносно, како се то сад каже у Хрватској, обележје, као што би давале српска, хрватска и словеначка, него би јој давале југословенско обележје.

„На овој територији живе помешани и Срби и Хрвати, по вери и католици, и православни и муслимани, који су и Хрвати и Срби. А сви су они Југословени. Они који су се од нас школовали кажу да се осећају или хрватски или српски, али је сигурно да су они сви Југословени. Оном нашем свету у Босни и Херцеговини југословенство је у природи. Они држе више до њега него други, јер га он несумњиво схвата као што су га схватили Штросмајер и сви они велики Срби после 1918 године, који су везивали југословенство једни за српство други за хрватство итд. Дакле, ја према томе стојим на становишту да би Босна и Херцеговина требало да добију своју јединицу и да добију и оно што и другима припада тако да би наша држава поред српске, хрватске и словеначке имала и једну југословенску јединицу и то би била Босна и Херцеговина..."

Према становишту г. др. Куленовића, у оквир Босне и Херцеговине не би улазила Црна Гора.

— Границе се увек могу одредити — наставио је г. др. Куленовић. — То могу бити и старе границе Босне и Херцеговине. То би мени било и најмилије, јер се и тај свет и живот тога народа већ у том погледу еродио, навикао се на своје Сарајево.

„Што се тиче мене могу да вам кажем да ја не правим питање од тога. Да ли би се извршиле мале измене територије евентуално на периферији ових покрајина да се један део мали одели, тамо где би била нужна потреба. Али да се Босни припоји оно што је пасивно, понавља своју мисао г. др. Куленовић о Црној Гори, и још Босну у том погледу оптерети, могу слободно рећи да ја нисам за то. Уосталом, то се сад и не тражи нити је то потребно, јер се тиме не би постигла права сврха. У интересу земље ка оцелине је да се створи једна јака економска јединица која ће моћи сама да се издржава. Незгодно би, дакле, било при пајање овој јединици још једне велике територије..."

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

ДЕФИНИТИВНО ПРЕУРЕЂЕЊЕ ДРЖАВЕ ПРЕ СКУПШТИНСКИХ ИЗБОРА?

Сарајево, 7 новембра. — „Југословенска пошта" доноси вест из Београда поводом последњих конференција чланова главног одбора ЈРЗ као и конференције чланова владе припадника ЈРЗ, земљорадничке странке, као и г. Боже Максимовића и г. др. Лазара Марковића. „Како сазнајемо из добро обавештених кругова врло блиских влади — пише лист — на овим конференцијама су расправљана два питања. Прво је питање преуређење крајевана Бановине Хрватске и Дравске, а друго је питање општинских и скупштинских избора. Што се тиче првог питања, на конференцијама је преовладало гледиште да се оно мора решити пре скупштинских избора, а то нарочито због тога што се у тим круговима сматра да нова скупштина треба да санкционише не само постигнути споразум и формирање Бановине Хрватске, него она треба да санкционише и преуређење осталог дела државе. Никако не би било опортуно, наглашава се, да се остави новој Скупштини улога да она решава о том уређењу. Што се тиче самог уређења политичког засада се не могу сагледати његове контуре. Изгледа ипак да је идеја о трећој српској јединици на целокупној преосталој територији превладала. Што се тиче тенденције о евентуалној аутономији појединих делова ове територије (на пр. тенденција о аутономији Босне и Херцеговине), изгледа да ће се моћи наћи једно компромисно решење. Наиме, постоје извесне сугестије о т. зв. самоуправним економским јединицама, које не би имале право легиславе. То је засада постављено као једно од могућих решења. По свему изгледа да ће преовладати гледиште компактности територија ван Бановине Хрватске и Дравске бановине".

Sieta радио на дугорочну отплату може се добити код РАДИО-ЛУКС Краља Александра 24 и ГЕЛБ Краља Петра II бр. 23.

Постављења, унапређења и премештаји бановинских службеника

Одлуком бана г. др. Јована Радивојевића постављени су: за секундарног лекара 8 положајне групе код Бановинске болнице у Петровграду Радојчић Воргић др. Радмила, лекар — приправник од 8 положајне групе;

за бановинског лекара 8 положајне групе код Удружене здравствене општине Умка Мијатовић др. Миодраг, лекар чинов. припр. од 8 положајне групе при истој здравственој станици;

за бановинског чиновничког приправника од 9 положајне групе код Отсека јавне безбедности Банске управе Дунавске бановине у Новом Саду Миловановић Обрен, днев. званичник на раду у служби државе код истог надлештва;

за сестру нудиљу чинов. приправника од 9 положајне групе код Дома народног здравља у Крагујевцу Чанак Стана, дипломирана сестра нудиља из Новог Сада;

за занатског учитеља приправника од 10 положајне групе код Државне мушке занатске школе у Вршцу Красновски Ј. Бранислав, столар и свршени ученик Државне мајсторске деловодске школе из Новог Сада;

за занатског учитеља приправника од 10 положајне групе код Државне мушке занатске школе у Вршцу Велић Јован, стругар-механичар и свршени ученик Државне мајсторско-деловодске школе из Новог Сада;

за сестру нудиљу банов. чинов. приправника од 10 положајне групе код Здравствене станице у Чуругу, Врачарић-Берић Невенка, дневничар сестра нудиља код исте здравствене станице;

за здравственог помоћника банов. чин приправника од 10 положајне групе код Хигијенског завода у Новом Саду Реница, здравствени помоћник из Београда;

за служитеља болничара 2 положајне групе код Државне болнице у Новом Саду Живкић Милан, днев. служ.

Одлуком бана г. др. Радивојевића унапређени су за бановинског статистичког инспектора 5 положајне групе код Бановинске болнице у Сомбору Пантић Коста, бановински административни чиновник шесте положајне групе и в. д. економа при истом надлештву;

за бановинског техничког саветника 5 положајне групе код Каменолома Дунавске бановине у Раковцу инж. Сујић Јосип, бановински виши технички пристав 6 положајне групе истог Каменолома;

за бановинског вишег Техничког пристава 6 положајне групе код Техничког одељења Банске управе у Новом Саду Пантелић Властимир биновински виши технички пристав 7 положајне групе исте Управе;

за бановинског вишег пољопривредног пристава 7 положајне групе код Сремског начелства у Батини инж. Пољаков В. Александар, бановински пољопривредни пристав 8 положајне групе истог надлештва.

Одлуком бана г .др. Радивојевића премештени су: Пантић Коста, статистички инспектор 5 положајне групе код Бановинске болнице у Сомбору код Управе Карађорђевог дома у Рачи (Крагујевачкој) по потреби службе;

Мијатовић Љубица, стручна учитељица и в. д. управитељице 7 групе, код Женске занатске школе у Суботици за стручну учитељицу исте групе Женској занатској школи у Новом Саду, по потреби службе;

Костић Даница стручна учитељица 7 групе код Женске занатске школе у Новом Саду за стручну учитељицу исте групе и в. д. управитељице Женске занатске школе у Младеновцу, по потреби службе;

Павелић др. Звонимир, лекар 8 групе код Удружене здравствене општине у Срп. Неузини код Удружене Здравствене општине у Батајници, по потреби службе;

Стаматовић Петар, бановински чиновнички приправник од 9 групе код Сремског начелства у Сремским Карловцима у Банску управу, по молби;

Ивић Богдан ,бановински чиновнички приправник од 10 групе код Техничког одељка при Сремском начелству у Сомбору код Управног одељења Банске управе у Новом Саду, по потреби службе;

Кент Марија, сестра нудиља чинов. приправник од 10 групе код Дома народног здравља у Петровграду, у истом својству Дому народног здравља у Суботици, по потреби службе.

Одлуком бана г. др. Радивојевића престала је бановинска служба Ивановић Драгољубу, бановинском пољопривредном чиновнику 9 групе код Сремског начелства у Сомбору.

Културна приредба Матице српске у Мошорину

Мошорин, 7 новембра. — У недељу дошли су у наше место претставници Матице српске из Новог Сада, претседник г. др. Александар Моч и секретар г. др. Никола Милутиновић, на позив овдашњих националних и просветних установа. Гости из Новог Сада допутовали су аутомобилом и отсели су код овдашњег проте г. Светозара Влашкалића. Одмах затим упутили су се у нашу основну школу, где је већ чекао силан народ из Мошорина и најближе околине. Претставнике Матице српске, и новооснованог отсека Матице јавних радника на просветном подизању земљорадника, поздравио је добродошлицом овдашњи парох г. Лазар Бујандрић, у име месних, просветних и националних установа, изразивши очекивање свих Мошоринаца да ће Матица српска приређивати и у будуће овакве културне приредбе у Мошорину, нарочито када Милетићево родно место буде дошло до свога Просветног дома, који ће носити дично име најславнијег Мошоринца, Светозара Милетића, и који ће имати и своје лепе, видне и простране дворане за овакве и сличне културне приредбе.

Бурно поздрављен од многобројне публике, узео је реч г. др. Александар Моч и указао на чињеницу да се ова прва културна приредба Матице јавних радника на просветном подизању земљорадника у Мошорину, у срцу Шајкашке, приређује баш ове године, када је, заузимањем Матице српске, подигнут у Новом Саду, некадашњој Српској Атини, величанствен споменик највећем Војвођанину, Мошоринцу, бесмртном Светозару Милетићу. Док је у Новом Саду подигнут споменик Милетићу од туча и камена, ремек-дело нашег највећег уметника, генијалног Ивана Мештровића, дотле ће Мошоринци у свом родном месту подићи живи споменик своме великом сину, а то ће бити Милетићев просветни дом, у којем ће наћи места све овдашње националне и просветне установе.

У своме говору, претседник Матице српске је нагласио да се ова година може назвати Милетићевом годином. Широм Војводине приређују се свечане академије у славу Милетића, на Народним универзитетима одржавају се предавања о Милетићу, по нашим часописима и листовима објављују се чланци и расправе у вези са Милетићем, а штампају се и засебне књиге, студије и монографије о Светозару Милетићу, његовом животу, раду и значају.

Војводина је дала, у току последња два века, нашем народу читав низ великана, бораца и заслужних личности, којима захвално потомство треба да подиже овакве достојне споменике. Први споменик подигнут је Светозару Милетићу зато што је он међу великим Војвођанима највећи и најзаслужнији. Милетић није био до сада довољно проучен и зато се јављају, баш у последње време, у овој Милетићевој години, све нове и нове расправе које ће бацити нову светлост на нашег највећег борца за народне идеале, за слободу и демократију.

На крају свога говора, претседник Матице српске је изјавио да је у Мошорин дошао са нарочитим задовољством, јер је овде провео један део свога детињства и своје младости и што међу присутнима види многе своје другове из млађих дана, са којима се већ одавно није видео, али их није заборавио. Ове успомене претседника Матице српске на некадашњи Мошорин и на другове из његова детињства и ране младости изазвале су велико одушевљење међу Мошоринцима, који су срдачно поздравили речи свога земљака и пријатеља.

После г. др. Моча говорио је г. др. Никола Милутиновић о народном и друштвеном просвећивању и најновијој делатности Матице јавних радника на просветном подизању нашег земљорадничког сталежа у Војводини. Говорник се нарочито задржао на „Народним читанкама Матице српске", које су за кратко време постигле велики успех и допрле у знатном броју и до најмањих села и сеоских насеља широм Војводине. Раније је Матица српска служила само нашем грађанском сталежу и нашој народној интелигенцији у овим крајевима. Од како је покренула своје „Народне читанке" и основала свој отсек за просвећивање земљорадника, Матица српска служи и најширим народним слојевима, сељачким масама, малом човеку из народа који је жељан знања, науке, културе. Већ данас се може с пуним правом рећи, да је Матица српска права народна установа, која је поникла из народа и служи народу.

Предавање г. др. Милутиновића је такође пажљиво саслушано и срдачно поздрављено од присутне публике. На крају је узео реч прота г. Светозар Влашкалић, који се бираним речима захвалио претставницима Матице српске на њиховим лепим предавањима и замолио их је да ни у будуће не забораве Мошорин. После тога су гости из Новог Сада, заједно са протом г. Влашкалићем, отишли у нову мошоринску цркву, недавно освећену задужбину проте г. Влашкалића. Црква је на госте оставила дубок утисак. Претставници Матице српске ручали су у дому проте г. Влашкалића, а затим су се аутомобилом вратили у Нови Сад.

МОШОРИНАЦ

За претседника Учитељског удружења Среза новокнежевачког изабран је г. Здравко Рамадански

Нови Кнежевац, 7 новембра. У Новом Кнежевцу је одржана редовна годишња скупштина Југословенског учитељског удружења Среза новокањишког, која је протекла мирно и достојанствено. Скупштину је отворио г. Звонимир Махуља, који је већ десет година на челу друштва. Г. Махуља је замолио скупштину да њега ни његову супругу гђу Јулку, дугогодишњу секретарицу друштва, не узима у комбинацију приликом избора нове управе, наиме, г. Махуља је постављен за школског секретара.

На предлог г. Радоја Грујића, управитеља школе из Чоке, скупština је донела једногласно решење да се г. Махуљи за несебичан и пожртвован рад, како у Сремском друштву, тако и на секцијским главним скупштинама да записничко признање и хвала.

Извештаји са секцијске и главне скупштине, које је поднео делегат г. Махуља, примљени су једногласно.

Предавање г. Радоја Грујића, управитеља школе из Чоке, о школским амбулантама, пажљиво је саслушано и примљено са похвалом.

Скупштина је, затим, донела закључак да из своје касе да припомоћ за градњу соколских домова, и то Соколском друштву Санад 500 динара и Соколском друштву Потиски Св. Никола 500 дин.

За избор управе поднесене су две листе, прва на челу са г. Радојем Грујићем, управитељем школе из Чоке, и друга на челу са г. Здравком Рамаданским, управитељем школе из Крстура. Листа г .Рамаданског је добила 29, а листа г. Грујића 16 гласова.

Управи је дата разрешница за рад у 1938-39 години, па је без примедбе примљен буџет за 1939-40 годину.

У Госпођинцима је освећена нова евангелička црква

Госпођинци, 7 новембра. — У Госпођинце је стигао евангелички бискуп г. др. Филип Попс из Загреба да освети нову евангелистичку цркву. Са бискупом су дошла два сениора свештеника г .г. Вилхелм Кунд и Лудвиг Биндер, те свештеници г. Моргенталер, из Бачког Јарка, и г. Хибхен, из Жабља. Бискупа су дочекали сремски начелник г. Маринковић, бележник Јефта Станојловић„ г. Милорад Рајић, парох, и други. Свечаност освећења је почела у 9 часова пре подне. Г. бискуп је одржао у цркви говор. После освећења учинио је посету госпођиначком пароху г. Јовану Виславском са свим евангелистичким свештенством. Затим је одржан заједнички банкет, на коме је први одржао здравицу бискуп г. Попс. На бискупове речи сви присутни су клицали Њ. В. Краљу и Краљевском Дому. На здравицу бискупа одговорио је г. Виславски. После банкета бискуп г. др. Попс отпутовао је у Нови Сад на конференцију. (Дан)

ПРОМЕНЕ У ВОЋСТВУ „УЈ ХИРЕКА"

Сомборски мађарски дневни лист „Уј хирек" саопштава промену у вођству листа. Досадашњи уредник листа г. Десидер Ђенеши, један од најистакнутијих мађарских новинара, није више уредник листа, коју је дужност предао досадашњем сараднику листа г. Јаношу Херцегу, познатом мађарском књижевнику. Г. Ђенеши и даље остаје спољнополитички уредник „Уј хирек"-а Ова промена у вођству листа, како се тврди у добро обавештеним круговима, изазваће извесне промене у досадашњем ставу листа.

АПОЛО

Премијера

Филм лудих, невероватних заплета који су могући само у Америци

Моја мала из Париза

Реј Миланд и Олими Бранда

ОДЕОН

Приказује потресну драму у режији Фрица Ланга

Маса суди

Силвија Сиднеј и Спенсер Трасн

РОЈАЛ

Дугили програм. *Дво премијере*

1. Криминална комедија

Горила

Браћа Риц

2. Убиство на фарми

Чарлес Старет

Одобрена су нова правила Удружења општинских службеника

Одлуком помоћника Бана г. Драгомира Дринчића одобрена су нова Правила Удружења општинских службеника Дунавске бановине. Нова правила имају 30 чланова и њима се уводи новина у организацији општинских службеника образовањем среских одбора. По новим правилима, сваки члан је аутоматски претплатник Гласника удружења, који излази месечно у Новом Саду, под уредништвом Управног одбора удружења. Нова правила биће отштампана и разаслата свима члановима преко среских повереника.

ЉУБАВ НА СЕЛУ

Како су деда и његов слуга са пушком у руци бранили част шеснаестогодишње унуке

коју је заљубљени младић са пријатељима покушао да уграби и одведе својој кући

И зашто је слуга осуђен на годину дана робије иако он тврди да је опалио „у луфт само да и' заплаши"

Десило се то у Ђурђеву. Шеснаестогодишња девојка, Љубица Мушицка, била је одбегла за Миливоја Лазића, деветнаестогодишњег младића. Како су њени родитељи сматрали да је она још млада за удају и пошто им се није свиђао њен избор, они су успели, помоћу власти, да је после десет дана врате кући.

Ето то је почетак заплета. Деветнаестогодишњи несуђени ђувегија „није више могао без ње", па је покушавао све да му се она врати. Тако је - најзад, како он каже. 18 маја, на Спасовдан о. г. замолио свог комшију Ђорђа Кирила, Наћа да оде до Љубичиног деде Жарка Мушицког, код кога се она заједно са мајком налазила, па да их на неки начин наговори да дозволе да се Љубица уда за Миливоја. Када је Кирил дошао, мати Љубичина рекла је да о томе нема ни говора а Жарко Мушицки почео је да грди и најзад је викнуо слузи Паји Савину: „Дај ми пушку да га убијем", на што се Кирил уплашио и окренуо да бежи. А кад је одмакао бициклом двадесетак метара, чуо је пуцањ и осетио да је рањен у леђа и у врат. У томе се срео са Миливојем и својим сином Владом, који су му опрали крв на Тиси и одвели га лекару.

Тако су деда Жарко Мушицки и његов слуга Паја Савин доспели пред суд.

Они претстављају ствар друкчије. Пошто је Љубичин отац био позван у војску на вежбу, она се са својом матером налазила код деде, који је имао да се брине за њих док се отац не врати из војске. Ту прилику хтео је да искористи Миливој па је са својим другаром Владом и његовим оцем одлучио да девојку отму, пошто је њена породица није хтела „лепим" да да. Они су прво плански испитали терен па су затим отишли до стражаре водне задруге у којој се налазила девојка.

Миливој и Влада су се сакрили у близини а Кирил је пришао кући. У објашњавању које је тада настало Жарко је дограбио батину да штити своје док је Кирил извадио револвер На то је Жарко повикао слузи Паји: „Дај ми пушку"! Овај је утрчао у кућу, дограбио пушку и опалио „у луфт, само да и' заплаши". После тога оптужени су телефоном тражили заштиту од нападача, али нису могли да добију помоћ од жандармериске станице у Ђурђеву, јер пошта не ради после шест часова по подне.

Пошто је завршен доказни поступак, државни тужилац је остао при оптужби да је Паја Савин извршио покушај убиства а Жарко Мушицки да га је у томе потстрекнуо, својим узвиком.

Бранилац г. др. Милорад Арсенијевић дао је врло убедљиву одбрану.

После тога суд је изрекао пресуду којом је Жарко Мушицки ослобођен јер дело потстрекавања не постоји а Паја Савин усуђен је на једну годину робије и две године губитка часних права, јер је суд нашао да је он извршио покушај убиства.

ЈЕДИНИ ЖЕНСКИ МАНАСТИР У ЕПАРХИЈИ БАНАТСКОЈ

На Митровдан извршиће епископ бачки г. др. Иринеј Ћирић освећење Манастира свете Меланије у Петровграду

коме је ударио темеље епископ банатски покојни Георгије Летић

Петровград, 7 новембра. — На Митровдан, 8 ов. месеца, извршиће се у Петровграду свечано освећење-иротонисања Манастира свете Меланије, које ће извршити епископ бачки и администратор Епархије банатске Његово Високопреосвештенство г. Иринеј Ћирић. Освећење ће се обавити у 8 часова ујутру. У 10 часова пре подне епископ г. Иринеј служиће у Светоуспенском храму свечану архијерејску литургију.

Манастир св. Меланије основао је епископ банатски покојни Георгије Летић у знак 30-огодишњег јубилеја своје епископске и 40 годишњег свештеничке службе. Како је повлачењем граница између Југославије и Румуније остао северни Банат без манастира, а како су манастири у јужном Банату, Месић и Војловица, удаљени од северних банатских општина 100—120 километара, епископ Летић желео је да Епархија банатска добије женски манастир, утолико пре што је у давно време у Бечкереку постојао манастир Дреновац. Жеља његова била је да се у том манастиру отвори интернат за женску омладину и да буде уточиште сирочади и напуштених стараца. У ту сврху основао је фонд од 150.000 динара, те је купио потребно земљиште на тзв. Водици и материјал. Али, епископу Летићу није било суђено да види своју задужбину, јер је умро још исте, 1935 године. О манастиру бринула се после његове смрти његова сестра по мајци гђа Даница пл. Војновић, која је даровала 420.000 динара. Од овог новца купљено је земљишта и шума поред манастира тако да је манастиру омогућено да се развија.

Још за живота, 1935 године, епископ др. Летић поставио је за прву управитељицу манастира св. Меланије монахињу Петронију, сестру познатог научника пок. др. Васе Савића. *(Дан)*

У Петровграду је настављено суђење чиновнику Среског суда који је продавао таксене марке које је скидао са аката

Неколико сведока потврдило је да им је Маринов продавао марке

Петровград, 7 новембра. — Пред кривичним већем Окружног суда у Петровграду настављено је суђење Милована Маринову, чиновнику Среског суда у Петровграду, Драги Тодорову, послужитељу Среског суда, и Стевану Манчуљу, адвокатском писару из Беле Цркве. Маринов је, као што смо већ писали, оптужен да је скидао са судских аката таксене марке и продавао их, а Тодоров и Манчуљ да су продавали таксене марке које је Маринов скидао са аката.

Настављено је саслушање сведока. Саслушан је већи број разних сведока. Од важности је било углавном свега неколико исказа. Тако адвокат г. др. Влада Шећеров каже да је у његову канцеларију долазио Маринов више пута и нудио му да купи таксене марке, те је он у неколико махова и купио, у вредности од по 50—70 динара. Маринов му је говорио да је марке добио од неког бележника. Др. Никола Масонг, адвокатски приправник у канцеларији г. др. Ђермекова, каже да је више пута подносио суду разне молбе, које је примао Маринов, те је морао неколико пута да ургира док је добио број под којим је акт заведен у деловодник.

Саслушан је и старешина Среског суда у Петровграду г. Милан Манојловић, који каже да није био задовољан са радом Маринова те је морао да га премести из грунтовнице у друго одељење.

Адвокат г. др. Валеријан Кокора изјављује да је једном приликом дошао у његову канцеларију Маринов и нудио му да купи једну таксену марку од 250 динара. На то Маринов изјављује да је нудио само таксену марку од 57 динара.

Гца Ангелина Недељков, писарица у канцеларији адвоката г. др. Јосипа Подградског, изјављује да је канцеларија поднела једну грунтовну молбу на којој је налепила таксену марку од 30 динара. Следећег дана дошао је Маринов у канцеларију, те рекао да је потребно да додају још таксену марку од 3000 динара, како не би били кажњени. Тражио је да новац предају њему, али то нису учинили, већ је новац однео сам г. др Подградски.

Мирослав Миланов, бивши волонтер у грунтовници, изјављује да га је Маринов више пута слао са писмом у једну трафику, из које му је доносио новац, а често и таксене марке.

Саслушан је затим судски лекар г. др. Вукашин Гојков. Он каже да је једном приликом поднео молбу за интабулацију, на коју је налепио таксену марку од 3000 динара. Молбу је предао Маринову. Следећег дана, када је случајно срео Маринова, овај му је рекао да је на молбу требал прилепити још 300 динара, те да је он из свог џепа платио, да г. др. Гојков не би био кажњен. Г. др. Гојков му је дао тих 300 динара.

Потом је претрес прекинут, те се наставља сутра.

САВА ДАВИДОВИЋ:

СЛОВЕНИ У ЕВРОПИ

Словени у прошлости, садашњости и перспективе будућности

§

Познати сарадник Вуков **Ђура Даничић** рекао је једном: „Ја мислим да другачије не може бити ,већ само да су Срби и Хрвати један народ ;они имају само два различита имена“. — Познати словенски филолог **Јагић** надао се да ће се Срби, Хрвати и Бугари ујединити, чим сване зора ренесансе Јужних Словена на Балкану. — А велики борац за јужнословенске идеје владика **Штросмајер**' који је тражио стапање четири југословенска племена у један народ, сматрао је да се литература, по примеру Романа и Германа, никада не може развити до пуног сјаја код оног народа који говори више дијалеката и употребљава их као књижевне језике. За то је потребан један заједнички литераран језик који би Јужни Словени требали да створе. Када је Русија загазила у ратове са Турском за ослобођење хришћанских Словена и остварење својих источних планова, руски славофили су бодрили њене потхвате са речима усхићења. Тако доводи Хомајков: „Дижите се, ви словенска браћо Срби, Хрвати и Бугари, и дохватите челик ваших отаца! Па и ти Русијо, дижи се! Бори се за браћу, удари са оштрицом мача, то је мач божији! А када си завршила борбу до победе, подари словенској браћи слободу!“ — Помоћи словенској браћи у нужди сматрало се у тадањој Русији моралном обавезом.

Поводом руске етнографске изложбе у Москви ,маја 1867, окупили су се поново претставници разних словенских народности, овог пута у центру пажње свих Словена — у православној, словенској Русији. Том приликом су се претставници јужних и западних Словена трудили да, пре свега, задобију руско јавно мишљење за судбину својих народа. Од Чеха се је том приликом истакао **Палацки** и **Ригер** и од Срба др **Полит-Десанчић**.

Др. Полит-Десанчић, у свом говору, истакао је љубав Срба према руској браћи, која живи већ од детињства у сваком Србину. Већ у колевци приповеда мајка своме сину о православној браћи, о светој Русији. У највећој беди под ропством Срби се теше да неће пропасти доклегод живи велика словенска Русија, чија је света дужност да ослободи аустријске Словене. На крају је овај велики српски патриота још нагласио да су од сада само Словени позвани да себи сами кују будућност.

Чешки изасланик **Ригер** рекао је том приликом, између осталог, и следеће: „Дошло је време словенске културе, када и Словени могу рећи, да су и они „гранд насион“ не само по броју, већ и по духу и култури... Ми, синови разних словенских племена, који, пре свега, радимо на њиховом образовању, нашли смо овде жељену прилику да се међусобно поближе упознамо и да се међусобно још јаче вежемо са нашом крвном сродношћу... При овом састанку осетила се потреба да се словенски народи више не разједињују и да се, бар у науци и у образованим круговима, све више међусобно приближују и да, пре свега, путем размене мисли и радова, а затим и путем међусобног ипомагања, негују заједничко благо: своју особену словенску културу... Општа култура у свету може само добити тиме ако млади народи у напону своје снаге и ватреног одушевљења донесу собом ветеранима човечанске културе заједничке фаланге нових бораца за слободу, хуманост и културу. **По свом народном карактеру нису Словени никада уобичавали да друге народе вређају; за љубав и признање својих права они су увек задовољно враћали другима данак истом љубављу и поштовањем закона. Како ми Словени, пак, из искуства знамо колико имамо мало пријатеља у Европи, то ми сви саосећамо потребну нужност, да се међусобно волимо, да један другог потпомажемо и да, као права браћа, никада један другог не заборавимо у часу опасности“.**

Ко има право на накнаду штете претрпљене од града: власник земљишта или закупац?

У вези са обавезним осигурањем усева од града, које врши Завод за обезбеђење усева и плодова од града, у неким крајевима у Дунавској бановини дошло је до спора између власника и закупника земљишта.

Многи поседници издали су своју земљу у закуп а неки у наполицу. Сада је настао спор између власника и закупаца: коме припада накнада штете коју исплаћује Завод у случају штете од града? Закупници земљишта тврде да они плаћају закупнину па према томе, принос земљишта припада њима. Према њиховом мишљењу, отштета треба да буде исплаћена њима. Међутим, према досадашњој пракси, отштета је исплаћивана власницима, а не закупницима.

Власници тврде да они плаћају допринос Заводу, па, према томе, отштета је њихова. Наполичару у неким случајевима исплаћују власници половину од отштете.

Изгледа да ће по овим питањима заузети становиште и суд. У правним круговима мишљења су подељена. Неки тврде да отштета припада ономе који земљу обрађује и који стварно сноси штету. Други, пак, тврде да, без обзира на то ко је оштећен градом, отштета припада ономе, који допринос исплаћује Заводу, т. ј. власнику земљишта.

У заинтересованим круговима очекују да ће по овој ствари Завод дати аутентично тумачење.

НОВИ ПРОПИСИ ЗА ИЗВОЗ КУДЕЉЕ И КУЧИНЕ

Девизна дирекција Народне банке известила је Трговинско-индустриску и занатску комору у Новом Саду да је Комитет за извоз при Народној банци донео одлуку да се укине досадашњи сразмер у извозу кудеље у клиринške и неклиринške земље 1/3 према 2/3 и да се почев од 1 новембра о. г. примењује сразмер од 50:50

Према истој одлуци Комитета за извоз, однос од 50:50 важиће од сада и за извоз кучине, за чији извоз није до сада постојао јунктим

ПОЗОРИШТЕ

Алфред Жери: „Шести спрат“

Бановинско позориште приказује у уторак 7 о. м. премијеру чувеног француског комада ,Шести спрат' од Алфреда Жериа. Овај комад примљен је са одушевљењем у Паризу, позоришна публика пунила је позориште у коме се комад давао, а критика је подвлачила изванредне квалитете й наглашавала је да је комад један од најуспелијих за последњих неколико година француског театра. После Париза „Шести спрат' прошао је све велике позорнице света са истим успехом који је доживео на првој својој премијери. Алфред Жери износи у девет слика живот малога човека са свим патњама и боловима, али и са свим ситним радостима и весељем. Изванредни типови нижу се током радње и стапају у једну целину из које дипире прави живот са свим перипетијама и ситним догађајима, спонтано и присно. Овај комад ће сигурно наићи и код наше публике н адопадање и он ће остати стално на репертоару нашег позоришта. У комаду су запослене г-ђе Ферари, Радмила Петровић, Крапчевић, Андоновић, Антонијевић, Јовановић и г.г. Душановић, Ајваз, Стојановић, Јекнић, Миљуш, Стојковић, Пашалић, Савић и Станојевић. Редитељ г. Славко Лајтнер, изванредно је успео да дочара миље ситног, малог човека негде високо на шестом спрату, у његовим малим собама у којима проводи цео свој живот. Дочарао нам је живот Монмартра са свим његовим романтичним емблемима.

Улазнице се за све претставе продају унапред у издавачкој књижари „Славија“, (телефон 24-95) на Позоришној благајни у Спомен-дому.

КРЛЕЖА И АУТОГРАМ

Било је то у време првог извођења Крлежине драме Господа Глембајеви у Београду.

Један део остатка београдске боемије заседавао је тада још код кафане Академија. Боеми су били већ изумрли, али је неколико косматих младића још увек успевало да чува традиционални изглед кафане Москве и Академије својим немарним понашањем, одевањем и још немарнијим плаћањем. Келнери су још увек благонаклоно гледали на ове последње птице селице и издашно их снабдевали читавим товарима — воде.

У то време, некако, ја сам отишао у Београд на студије. Није било тешко склопити пријатељство ни са једним од ових генија, и ми смо често, седећи по подне, у чаврљању, некад у озбиљним и корисним, а некад у бесмисленим разговорима прекраћивали дуге јесење вечери, које су и у Београду онога времена биле досадне као и у свакој паланци.

Седео сам с једним блиским пријатељем у Академији, једно такво по подне. Разговор се врзао око Крлеже. Било је то тада врло модерно и актуелно. Крлежа је почео већ да узнемирава својим снажним духом и великим талентом све знане и незнане у Београду. Осим тога, тих дана била је заказана премијера драме његове „Господе Глембајева“ и новине су већ донеле интервју са Рашом Плаовићем, протагонистом, интерпретатором улоге Леона Глембаја.

У једном тренутку морао сам да помакнем столицу како би направио пролаз једном брадатом господину који се посадио у удубљењу иза зида за суседним столом. Он је тамо сео са још једним господином и срдачно разговарао.

Нисмо обратили никакву пажњу на њега. Кад смо излазили, прошли смо поред тог стола и мој ме пријатељ јако стеже за лакат и прошапуће:

— Гледај. Добро гледај!

Ја сам сав премро. Осмотрио сам добро брадатог господина с профила и препознао сам Мирослава Крлежу, идола и Бога сваког младог и напредног књижевника у Београду, у то време.

Унезверени обојица, мој пријатељ и ја, нашли смо се у пасажу Академије.

— Па то је Крлежа... скоро у исти глас повикасмо један другом, уносећи се један другом у лице, као да смо имали шта један другом да пребацимо, као да је један од нас нашег Крлежу увредио, или се није лепо понео према њему.

— Шта да радимо? — прошапутах ја.

— Требало би разговарати с њим. Таква прилика...

— Али како!

Мом пријатељу пала је на ум спасоносна идеја.

— Аутограм! Знаш шта? Тражи од њега аутограм.

Мене је намах ухватила језа. Ја први да прићем Крлежи! А, то не иде!

Међутим ,пријатељ је имао чвршћу вољу од мене ,нашао је однекуд у џепу парче папира, тутнуо ми у руку заједно оловком и убедљиво рекао:

— Буди поносан да можеш с Крлежом макар и реч проговорити. Ја не могу. Не изгледам ни доста поверљиво. Видиш како сам неугледно обучен. Ти си ипак бољи. Личиш бар на нешто.

Мене су његови разлози сасвим убедили.

Стегао сам срце, чврсто ухватио папир и оловку, па хајд, право Крлежи.

Признајем ,имао са деветнаест година, никад нисам реч прословио с неким великим, правим књижевником, за мене је Крлежа изгледао недостижан и — ноге су ми клецале док сам му се приближавао.

— Извините, господине, да ли сте ви Мирослав Крлежа?

— Да, ја сам...

И машио се пријатни брадоња унутрашњег џепа. Нисам одмах схватио, али сад знам о чему се радило.

Било је то тмурно политичко време. Крлежу су гонили са свих страна. Све што је до тада доживео давало

ПРЕ ПОЗОРИШТА

одлично се вечера у ресторану Спомен-Дом

а после позоришта

свратите само на једну добру црну кафицу или на сјајну домаћу капљицу.

СВИРА И ПЕВА ОДЛИЧАН САЛОН-ЏАЗ

Игранка сваки дан. Чајанка сваке недеље и празником после подне.

му је права да верује да га на све стране мотри полиција. Крлежа се машио легитимације. Ја сам у његовим очима изгледао конфидент!

Ах, како ми је било!

— Не, не... господине, ја сам хтео само један аутограм...

— Аутограм? насмејао се срдачно Крлежа и растворио своја уста. А шта ће вам аутограм?

— Па, знате, ја, па... овај... ја сам читао вашу Рапсодију... ви за мене тако много значите... Опростите, али...

Хтео сам да му објасним да нисам знао како да му приђем.

Међутим, он ми није дао да завршим. Сад ме је сматрао већ за неозбиљног ловца аутограма, иако је погрешио, јер да је мало размислио, морао је увидети да ни ловац аутограма који тражи у онаквим приликама аутограм Крлежин није обичан ловац, и није само ловац...

Међутим, он је хтео да се отараси досадног младића.

— Не, не, драгец мој. Ја не дајем аутограме. То су тенорски послови! Баш тако је рекао: „То су тенорски послови!“

Још нешто сам промуцао, не знам ни сам шта и како, и изгубио сам се у компликованим кружним вратима Академије.

Напољу ме је чекао пријатељ. Он је сцену гледао кроз велики излог и смејао се од срца. Ако ништа друго, видео је да аутограм нисам добио, иако мени није ни било стало до аутограма, већ до Крлеже.

Још после тога нисам недељу дана хтео да говорим с пријатељем, јер ме Крлежа страховито постидео.

Данас, међутим, са осмејком мислим на оно лепо време када смо знали толико да волимо и да ценимо наше истинске великане и радујем се да сам, макар једанпут, макар и овако, говорио са Крлежом.

А аутограме — нека ладна вода носи!

Никад их више ни од кога нисам тражио. И кад би, недајбоже, неко тражио од мене, тешко бих му дао, макар био славан као — Тино Роси!

Б. Ч.

Мали огласи

НА БУЛЕВАРУ КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ

преко пута од Банске палате издају се 2 собе са улице и претсобље, за биро или салон. Цена 800 динара. Уштитати код домара Бл. Кр. Марије 9.

„МУЗИКА“

Нови Сад, Краља Петра Другог бр. 47 Хармонике „ХОНЕР“ и „РАУНЕР“, виолине, цитре, гитаре итд. Опрзвке и штимовање свих музичких инструмената, Јевтине цене. Тачна послуга. (2031)

Тражимо перфектну ПИСАРИЦУ са знањем српско-немачке стенографије за одмах. Понуде под „Стално место“ на огласни завод Кардош, Нови Сад. (2806)

СВУ ЗИМСКУ РОБУ

женски, мушки и дечји веш, чарапе, рукавице и т. д. продајемо јевтиније него до сада.

Уверите се!

ЛАФАЈЕТ

Нови Сад, Краља Петра II ул. бр. 2.

СПОРТ

После лигашке недеље

У Српској лиги није било изненађења

Али у Хрватско-словеначкој лиги било је три неочекивана резултата

У Српској лиги прошле недеље није било ни једног изненађујућег резултата. Сви сусрети свршили су се углавном према реалном очекивању, па и утакмица Војводина—Јединство, која значи изненађење само за оне, који никако не могу да се помире са стварношћу, и да провинција може да има један одличан тим, који не мора увек поклекнути...

Утакмица Југославија — Грађански (Скопље) донела је очекивану победу Југославије. Резултат од 4:1 изгледа да је прави размер искуства једног и другог тима. Иако није у најбољој форми, Југосаливја својом рутином још увек доминира над неискусним противницима.

Победа Војводине од 3:1 над Јединством био је хладан туш за београдске „зелене“, који су у последње време били страх и трепет за све клубове. Овом победом, по оцени целокупне критике заслуженом, Војводина је учврстила лепо мишљење о вредности њеног тима, потврдивши да и њена недавна победа над Баск-ом није била случајна.

Сарајевска Славија је у сигурном стилу одузела оба бода од Земуна. Резултат 2:0 ипак значи доста частан пораз Земунаца.

Баск и Бата, поделивши бодове са 1:1 нису, уствари, решили проблем ко је од њих бољи. Овај исход је заправо неуспех и једног и другог тима.

Бск је у Суботици, према прорачуну, стекао два нова, сигурна бода. Пораз Жака од 1:3 није превелик. Томе је доста допринело и неучествовање у тиму Бск-а В. Божовића, иначе главног голгетера „плавих“.

У Хрватско-словеначкој лиги било је три већа изненађења.

Прво изненађење причинила је осечка Славија загребачкој Конкордији победивши је са 2:1.

Друго изненађење је нерешени исход меча између Хашк-а и С. к. Сплита, 1:1, и то усред Загреба.

Трећи непредвиђени резултат био је пораз досад одличног Сашка у Вараждину, где је тамошња Славија славила своју прву победу од 2:1.

Једина утакмица која није донела непредвиђени резултат била је она у Љубљани, где је Грађански у сигурном стилу тукао тамошњи истоимени клуб са 5:1.

Победници ће, после ових успеха, имати прилике да се читаве две недеље одмарају на лаворикама јер су лигашком такмичењу наступа пауза до 19 о. м. Све дотле ће побеђени, међутим, имати да гутају горке пилуле, чезнући за реваншом...

Д. Н.

Првенство најмлађих у Н. Саду

У недељу је требало да се одиграју четири првенствене утакмице подмладака новосадских клубова. Међутим, због неизласка Макабијевог подмлатка на терен, једна утакмица је отпала, тако да је у свему било три сусрета.

Постигнути резултати гласе:

Рапид — Славија 0:0;

Раднички — Војводина 1:0;

Нак — Истра 2:0, и

Текстил — Макаби 3:0, пар форфе

—ооо—

Стање првенства у Српској лиги

Резултати недељних лигашких борби нису створили веће померање на табели првенства у Српској лиги. Било је само малих измена при дну табеле:

Бск	7	6	0	1	32:7	12
Југославија	7	5	2	0	23:9	12
Славија (С)	7	5	0	2	20:10	10
Јединство	7	3	2	2	15:14	8
Грађански (С)	7	4	0	3	15:16	8
Војводина	7	3	2	2	14:16	8
Бата	7	2	2	3	12:21	6
Баск	7	0	3	4	6:18	3
Жак	7	1	0	6	12:19	2
Земун	7	0	1	6	7:31	1

У пару реда...

Спортске вести са свих страна

Славија (О) С. к. Сплит, лига-утакмица која се завршила победом Осечана са 1:0, поништена је од стране Хрватског ногометног савеза, с тим да се има одиграти нова 12 о. м.

Швајцарска и Италија сусрешће се 12 о. м. у Цириху.

У Вараждину је, због инцидената, суспендовано игралиште Славије.

У Шведској отсада неће бити дозвољен рад страним тренерима.

Грађански из Ср. Митровице пре неки дан постигао је врло леп успех победивши осечког лигаша Славију са 4:3. Утакмица је одиграна у Сремској Митровици.

Репрезентацију Загреба састављаће убудуће претседништво Загребачког ногометног подсавеза.

Немачка и Италија наступиће 28 о. м., у Берлину, у својим најбољим поставама.

У Бреслави се 12 о. м. састају фудбалске репрезентације Чешко-моравског протектората и Немачке.

Гг. Радивој Ковач из Титела и Стојан Шовљански из Новог Сада проглашени су за судиске кандидате.

Берлин — Софија 4:2. Утакмица је одиграна у Берлину.

Најмодернији друкерај и

ручне радове

израђује

Харди Елизабета

Кр. Петра II ул. 100

Бск — Грађански (З), две пријатељске утакмице уговорене су за 1 и 3 децембра о. г. Први сусрет биће у Београду, а реванш у Загребу. За ове утакмице у целој држави влада велико интересовање.

У Загребу се 19 о. м. састају градски фудбалски тимови Загреба и Братиславе.

Швајцарац Дитрих, један од најбољих швајцарских судија, водиће фудбалску утакмицу Југославија — Мађарска, 12 о. м. у Београду.

С. к. Зрињски (Нови Сад 4) победио је на свом терену Славију из Ст. Пазове са 3:1. Утакмица је била првенствена.

Мађарско првенство: Бочкаи — Ференцварош 4:3; Немзети — Електромош 3:1; Тереквеш — Еашаи 2:2; Кишпешт — Сегед 5:1 и Хунгарија — Халадаш 7:2.

Славија из Петровца савладала је у Пашићеву Конкордију, у борби за првенство, са 1:0.

Букурешки „Дерби“ између Венуса и Рапида завршио се нерешено, 2:2.

Загребачки Грађански у лига-утакмици победио је С. к. Љубљану са 5:1, а осечка Славија Конкордију са 2:1.

Чукарички с. к. је јесењи првак првог разреда Београда.

Спорт клуб „Спартак“ из Москве ове године постао је фудбалски шампион Русије.

Г. Мика Поповић судиће у недељу међународну утакмицу Немачка—Чешко-моравски протекторат.

У недељу, због међународне утакмице Југославија — Мађарска, неће бити лигашких утакмица.

ГРАДСКО ПОГЛАВАРСТВО Н. САД
ОПШТЕ ОДЕЉЕЊЕ
Број: 63747/1939

ОГЛАС

Градско поглаварство овим путем расписује јавну усмену лицитацију за набавку око 250 комада зимских капута и око 450 пари ципела за сиромашну школску децу. Лицитација ће се одржати 15 новембра 1939 године у Социјално-културном отсеку Општег одељења Градског поглаварства у Новом Саду.

Сва поближа обавештења могу се добити сваког радног дана, за време званичних часова у поменутом Отсеку Општег одељења.

Нови Сад, 3 новембра 1939 године.

Начелник Општег одељења
ПРЕДРАГ КЛИЦИН с. р.

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИЈА

до 8 нов. Премијера

Танго нотурно

Пола Негри, Албрехт Шенхалс

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 4—10 новембра

Апотека Ненадовић, Краља Петра ул. бр. 12. Телефон 23-95.

Апотека „Ралетић“ (пређе Шиц), — Краља Петра II 2. Телефон 21-00.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Кнез Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАЈУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Ана, кћи Антона Сабо; трговца и Марије Бауер; Регина Хилда кћи Адама Вика, ткача и Марије Беч; Видосава, кћи Јована Миливојева, чиновника и Зорке Влаовић; Херберт, син Хајнриха Носа, механичара и Магдалене Валтер; Стефанија, кћи Јована Летића, ратара и Драгице Тубић.

Венчани су: Ђура Бекер, чиновник К. Б. и Вера Јовановић; Милорад Тер зин, прив. чиновник и Иванка Радовић.

Умрли су: Магда Херценбергер, уч. 1 разр. осн. школе, стара 13 год.; Херман Гутман, трговац, стар 74 год.; Ирен Јухас, дете, 6 недеља; удова Клара Гејци, рођ. Нађ, домаћица, стара 87 год.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 7 новембра 1939

ПШЕНИЦА: Околина Нови Сад 172—174, горњо-бачка 173—175, лађа Тиса 178—180, сремска 171—173, славонска и барањска 172—174.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 150—152.50.

ЗОБ: бачка, сремска и славонска 146—148.

КУКУРУЗ: бачки и паритет Инђија 130—132, банатски 127—129.

БРАШНО: 0гг. и 0г бачко и банатско 260—265 број 2 240—245, број 5 220—225, број 6 200—205, број 7 170—175, број 8 122.50—125, 0гг и 0г сремско и славонско 257.50—262.50, број 2 237.50—242.50, бр. 5 217.50—222.50, број 6 197.50—202.50, број 7 167.50—172.50 број 8 122.50—125.

МЕКИЊЕ: бачке 105—106, сремске 105—106, банатске 103—104.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели без врећа 335—340.

МАСТ: у кантама по 25 кг бруто за нето 1575—1600.

Тенденција: чврста.

ПРОМЕТ: редован

На згради Градског поглаварства извесиће се сандуче у које ће сваки грађанин моћи да спусти анонимну писмену пријаву

у сваком случају где налази да је повређена Уредба о сузбијању скупоће и несавесне спекулације

Одбор за сузбијање скупоће и несавесне спекулације, основан при Градском поглаварству у Новом Саду, одржао је ванредну седницу, на којој се сагласио да се појачају мере против оних који се огреше о прописе Уредбе о сузбијању скупоће и несавесне спекулације и да се позове грађанство да сваки случај прекршаја Уредбе пријави Одбору или Управи полиције.

Одбор је у ту сврху, а да би олакшао начин пријављивања прекршаја одредио једно сандуче које ће се налазити на згодном месту, на згради Градског поглаварства, а у које ће грађани моћи да пријаве сваки случај писмено, без таксе и без потписа, ако то желе.

Пријаве се могу чинити, такође, и у Обртном отсеку овога поглаварства, код референта Одбора.

Одбор је предузео мере да прибави цене свим животним намирницама које је обухватила Уредба, како би се могла вршити ефикасна контрола. Ценовници животних намирница упоређују се са ценама од 1 септембра о. г.

Одбор ће, такође, предузети мере заједно са Управом полиције да се од велетрговаца прибаве ценовници робе која се налази по лагерима, да би се ,на тај начин, установило порекло и цена робе у магацинима.

Одбор је решио да путем јавности упозори грађанство Новог Сада да ће се сваки пријављени случај прекршаја Уредбе о сузбијању скупоће и несавесне спекулације најсавесније иследити и најобјективније применити прописи Уредбе.

Казне предвиђене Уредбом су кумулативне, т. ј. казна затвором и новчана, чије су суме прилично велике и врло осетљиве за оне на које се буду примениле.

Одбор ће, као саветодавни орган иступити заједно са Управом полиције у Новом Саду.

Месни одбор за одбрану од напада из ваздуха вршиће попис закључно до 20 новембра

Месни одбор за ваздушну заштиту позвао је на попис 16 17 18 19 20 и 21 октобра сва лица оба пола која су навршила 17, 18 и 19 годину старости и сва мушка лица од 27 до 30 година старости која нису војни обвезници. Попис је вршен у квартовима на пет места.

Како се овом позиву ни уз претњу казне велики број лица није одазвао, то Месни одбор последњи пут позива горе означена годишта да се више не крију, већ да се одмах пријаве, у Шафарикову улицу бр. 35 ради њиховог пописа, који ће трајати до 20 новембра ове године закључно и без икаквих последица због закашњења. Ко се до овог датума не пријави а докаже се да је становао у Новом Саду, сматраће се луталицом без распореда и као такав не може добити обуку у било којој екипи пасивне заштите града Новог Сада и не може уживати права везана са војном дужношћу, него ће се са њиме поступити по војнокривичном закону одмах чим се пронађе Таква лица не могу добити распоред у Новом Саду, већ ће бити додељена радним батаљонима ван Новог Сада.

ПАЖЊА

Снимци са открића споменика Светозара Милетића, могу се добити у фотостудији „РОЈАЛ“ Трг Ослобођења 2.

НЕПОЗНАТИ МЛАДИЋИ ИЗБОЛИ НОЖЕВИМА ШЕГРТЕ

Стари Футог, 7 новембра. — Синоћ, око 18 часова, враћали су се са рада шегрти Фрања Чеч, 18 година стар, запослен у инсталатерској радионици г. Фрање Ивановића, у улици Стевана Сремца, 19, и Стеван Туро, 15 година стар, запослен код „Металтехнике“, оба из Старог Футога. Њих су код Ветерника дочекали неки младићи и ножевима изболи по леђима и рукама. Лекарску помоћ указао је градски лекар г. др. Ђорђе Клука, а затим су пренесени у Државну болницу на лечење. Власти су повеле извиде против непознатих нападача.

Освећене су нове просторије Немачко евангелистичке црквене општине

У суботу увече одржан је састанак чланова друштва „Густав Адолф“, којом приликом је извршено освећење нових просторија Немачко-евангелистичке црквене општине Црквени део освећења обавио је бискуп г. др. Филип Попс. — Свештеник г. Фридрих Морнау говорио је о значају дана.

У недељу пре подне одражана је у цркви свечана служба Божја. Увече су чланови црквене општине одржали састанак.

ТЕХНИЧКЕ ПРЕДРАДЊЕ ЗА ПРЕСЕЉЕЊЕ ДИРЕКЦИЈЕ ДРЖАВНИХ ЖЕЛЕЗНИЦА У НОВИ САД

Данас је допутовао у Нови Сад шеф отсека Дирекције државних железница Нови Сад, инж. г. Александар Ђосић, по чијим упутствима ће се израдити телефонска мрежа Дирекције у градској кући и у палати новосадске филијале Државне хипотекарне банке. Пошто буду завршени инсталациони радови у адаптираним зградама почеће селидба Дирекције.

Број: 505
мат. 1939.

ОБЈАВА

Објављујем да ово двоје желе склопити брак:

Младожења: Радиновић Стеван, удовац, столар, православне вере, рођен 9 новембра 1898 год., у Дреновцу, место становања Нови Сад, Филипа Вишњића 33, име родитеља Радиновић Јелена.

Невеста: Бижић Лекса, неудата, домаћица, православне вере, рођена 3 августа 1915 год., у Малој Вашици, место становања Мала Вашица, име родитеља пок. Бижић Милован и Радановић Софија.

Позивам све оне, којима је позната каква законска препрека за склапање брака горе споменутих или каква околност, која искључује њихов слободан пристанак, да ми то пријаве непосредно, или путем оне општинске управе, односно матичара, код којега је ова објава истакнута.

У Новом Саду, 6 новембра 1939.

Клицин, држ. матичар

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Г. др. Миде Дејановић, инспектор Банске управе у Новом Саду, досадањи шеф Отсека за јавну безбедност, на властиту молбу је разрешен те дужности, пошто је Министарство унутрашњих дела принципијелно решило да инспектори не могу да буду шефови отсека код банских управа.

Трговинско-индустриска и занатска комора у Новом Саду скреће пажњу свима својим припадницима и њиховом помоћном особљу да је последњи рок за замену старих пословних књижица **31 децембар 1939. До тога дана морају** такође набавити пословну књижицу сва лица која су дужна да је имају а још је немају. После 31 децембра 1939 ни један послодавац не може држати ни примати помоћно особље које нема нову пословну књижицу. Поводом молбе да се овај рок продужи, Средишња управа за посредовање рада известила је да нема законске могућности за то. Уједно је средишна управа напоменула да ученици или помоћници који се налазе на војној вежби могу замену пословних књижица тражити из војске.

Г. ДР. ЈОВАН КЕСЛЕР, специјалиста за болести уста и зуба, ординира сваког дана од 14—16 часова и по споразуму, ординација: Јована Ђорђевића 2/II.

Видовићева школа за све разреде гимназије, по два разреда годишње, одржава сваког дана часове за одрасле и за омладину у великим просторијама, Нови Сад, Вилсонов трг бр. 5. Канцеларискі часови од 9 до 12 и од 15 до 22 часа свакога дана.

ИЗДАЈЕ СЕ

госпођици опремљена соба са доручком, употребом купатила и прањем веша за дин. 350. Упитати у администрацији. (2804)

СТАН ЗА ИЗДАВАЊЕ

2 собе, претсобље, са кујном и купатилом за 750 дин. Приморска 28. Посреднички биро Железничка 1. (2805)

ТРИ КУЋЕ

на једном кућишту, за уживање и ренту, код Темеринске пијаце, за продају. Услови у администрацији. (2807)

Власник за ДАН д. д. ЛАЈАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стевана Бранковићког 11. Ротациона штампа: ДАН, штампарско-издавачко предузеће Краља Александра, 2.